

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВІЗУАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

D Бізнес, адміністрування та право
D3 Менеджмент
бакалавр
Менеджмент культурних та креативних індустрій (з обов'язковим вивчення двох іноземних мов)
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	202__/202__
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2026

Розробники:

кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри галузевої соціології Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. Зав. кафедри галузевої соціології

Ольга БЕЗРУКОВА

(підпис)

Протокол № 2 від «22» січня 2026 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 5 від «23» січня 2026 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни має подвійний характер:

Навчальна дисципліна «Візуальні комунікації» має на меті вивчення візуальної культури із зосередженням на комунікативній функції візуального контенту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основи соціальних та масових комунікацій, теорію та практику формування громадської думки. Знати історію візуальних мистецтв.
2. Вміти аналітично та критично мислити, читати сучасну літературу.
3. Володіти навичками роботи з сучасною комп'ютерною та цифровою технікою

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Візуальні комунікації» носить практичний характер, сприяє формуванню в професійній практиці менеджерів культурних та креативних індустрій вмінь і навичок роботи з візуальною інформацією та методами конструювання візуальних комунікацій. Передбачається набуття вмінь працювати з сучасним візуальним контентом, також навички практичного застосування теорій; робота з науковою та прикладною літературою, з опануванням навичок критичного опрацювання першоджерел інформації, розвиток навичок візуального аналізу, здобуття знань про способи конструювання візуальних повідомлень.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основним завданням вивчення дисципліни є вивчення основних категорій візуалістики та теоретичних основ візуальних студій, ознайомлення з основними принципами роботи з візуальним матеріалом та специфікою аналізу візуальних повідомлень, а також з особливостями візуального конструювання контенту соціальних комунікацій.

Що спрямовано на формування таких компетентностей як:

ФК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК22. Здатність аналізувати прояви соціокультурного розмаїття суспільства, причини і наслідки соціальних явищ та процесів.

ФК25. Здатність розробляти соціокультурні послуги та креативні проекти і забезпечувати їх операційну реалізацію.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати теоретичні основи та основні поняття візуальних студій; основні напрями досліджень сучасної візуальної культури; специфіку візуальної інформації; основні підходи до візуалізації соціальної реальності та її елементів; можливості та обмеження візуального контенту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота; практичні завдання (кейси); залік	25
2	вміти коректно використовувати візуальні засоби для аналізу соціальних явищ; аналізувати теоретичні та візуальні джерела інформації; проводити дослідження соціальних явищ і процесів на візуальному матеріалі, з метою визначення особливостей репрезентації соціальних феноменів в сучасному суспільстві; працювати з візуальною інформацією; конструювати візуальний контент	лекції, практичні заняття, самостійна робота	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	25
3	організовувати та презентувати творчі та дослідницькі проекти	самостійна робота, практичні заняття	презентація	30

4	вести аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота, практичні заняття	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	20
---	---	--------------------------------------	--	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	2	3	4
Програмні результати навчання (назва)				
ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	+	+		
ПРН24. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність.		+	+	
ПРН28. Володіти навичками інформаційно-комунікаційних технологій.			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

активна робота на лекційних і практичних заняттях та в рамках годин самостійної роботи, в т.ч. виконання творчих робіт та кейсів, презентації результатів виконаних завдань, а також творчої контрольної роботи (РН1, РН2, РН3, РН4).

	мінімум	максимум
Практичні заняття (практичні завдання (кейси), презентації) (РН1, РН2, РН4)	36	60
Творча контрольна робота 1 (РН2, РН3, РН4)	12	20
Творча контрольна робота 2 (РН2, РН3, РН4)	12	20
	60	100

- підсумкове оцінювання: залік – сумарний результат накопичених за семестр балів.

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру. Завдання на практичні заняття містять практичні творчі роботи (кейси) відповідно до тематики лекційних занять та опрацювання тематичної літератури, а також презентації та групові обговорення.
2. Творча контрольна робота 1 – після вивчення теми 6
3. Творча контрольна робота 2 – після вивчення теми 8

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Студії візуального: основні теорії та концепти				
1	Історія становлення візуальної культури та інституціоналізація студій візуального.	2	2	6
2	Теоретико-методологічні основи та методи студій візуального.	2	2	4
2. Основи візуальних комунікацій				
3	Сутність та структура візуального контенту. Сучасні жанри візуального контенту та стилі комунікацій.	4	2	6
4	Невербальні комунікації.	2	2	6
3. Фотографія як мистецтво та метод досліджень				
5	Соціальна історія фотографії. Теорії вивчення фотографії.	4	2	6
6	Методологія та методи створення та аналізу фотографій. Графічний та фотографічний контент сучасних соціальних мереж.	2	2	6
	Творча контрольна робота		2	
4. Візуальні ефекти кіно та відео				
7	Кіно як продукт візуальної культури. Комунікативна роль кіномистецтва.	2	2	8
8	Відеографія як жанр та метод дослідження. Візуальний контент сучасних соціальних мереж.	2	2	8
	Творча контрольна робота		2	
Всього:		20	20	50

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – **20 год.**

Практичні заняття – **20 год.**

Самостійна робота – **50 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Барт Р. Camera lucida. Нотування фотографії / пер. з фр. О.Червоник. Х.: МОКСОР, 2022. С.20-29, 42-46.
- Бердджер Дж. Як ми бачимо. Х.: IST Publishing, 2020. С.11-38, 133-159.
- Зонтаг С. У Платоновій печері // Про фотографію / пер. з англ. Я.Стріха. Х.: МОКСОР, 2024. С.10-39.
- Петренко-Лисак А. Візуальні студії. Тематичний гайд: навчально-наочне видання. К.: 2025. 92 сл. URL: https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9B%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BA_%D0%93%D0%B0%D0%B9%D0%B4%20Visual%20Studies.pdf

Додаткова:

- Бердджер Дж. Про погляд. Х.: IST Publishing, 2024. 184 с.

2. Білз Ф. Сторітелінг у фотографії. Воркшоп: п'ять кроків до створення незабутніх світлин. К.: ArtHuss, 2021. С.11-15, 25-34, 46-49.
3. Васильєв С. У дорозі: есеї про візуальне / пер. А. Бахтіної та С. Васильєва. К.: Дух і Літера, 2024. 424 с.
4. Зубавіна І.Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). К.: 2006. URL: <http://elib.nplu.org/view.html?&id=1793>
5. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі: монографія. К., 2008. 448 с.
6. Петренко-Лисак А.О. Візуальний есей – «Їжа (до) останнього дня» // Текст і образ: Актуальні проблеми історії мистецтва. Том 2. № 16. 2023. С. 54-73.
7. Петренко-Лисак А.О. Самофотографування (селфі) як соціокультурний феномен та явище девіації // Соціальні виміри суспільства. Збірник наукових праць. Випуск 8(19). К., ІС НАНУ, 2016. С. 402-415.
8. Петренко-Лисак А.О. Символізм вікна в мистецьких та дослідницьких практиках // Символічні виміри візуальної культури: матеріали міжнародна науково-практичної конференції (м. Луцьк, МУСМК, 11-12 жовтня 2019 р.) / редкол.: В.І.Панченко (голова) та ін. К.: Видавництво «Міленіум», 2019. С. 62-65.
9. Петренко-Лисак А.О. Фотопортрет як «місце пам'яті» людей і речей // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. Вип. 12. 2018. С. 133-144.
10. Радченко К., Сало Е. Фотографії розповідають. Images Tell Stories. Одеса-Хельсінки, 2017. 78 с.